

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-01-09

Diarienummer 0048/24

Handläggare

Linnea Nilsson

Telefon: 031-368 36 84

E-post: linnea.nilsson@kultur.goteborg.se

Fastställande av instruktion för Göteborgs Stads namnberedning

Förslag till beslut

I kulturnämnden

Kulturnämnden antar *Instruktion för Göteborgs Stads namnberedning* i enlighet med bilaga till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kulturnämndens instruktion för Göteborgs Stads namnberedning syftar till att tydliggöra beredningens formella förutsättningar och vilka uppgifter beredningen tilldelats av kulturnämnden.

Då en ny mandatperiod inleds 2024 ska instruktionen antas på nytt. Inga ändringar av innehållet har gjorts sedan den senaste revideringen i december 2022.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Kulturnämndens instruktion för Göteborgs Stads namnberedning

Ärendet

Då mandatperioden 2024 inleds ska kulturnämnden på nytt anta instruktionen för Göteborgs Stads namnberedning. Instruktionen antogs senast i december 2022.

Beskrivning av ärendet

Då en ny mandatperiod inleds ska *Kulturnämndens instruktion för Göteborgs Stads namnberedning* antas på nytt. Inga ändringar av innehållet har gjorts. Instruktionen reviderades senast i december 2022, då rollfördelningen mellan namnberedning och förvaltning tydliggjordes och en arbetsgrupp infördes (2022-12-19 § 250).

Av kapitel 2 § 2 i kulturnämndens reglemente framgår att nämnden ska fullgöra de uppgifter som enligt lag åläggs kommunen: ”*Besluta om namn på stadsdelar, gator, vägar och stråk, broar, parker, torg och kommunala anläggningar, institutioner m.m. enligt Kulturmiljölagen och God ortnamnsed*”.

Göteborgs Stad har sedan 1919 haft en formell namnberedning som ansvarat för korrekt och systematisk namngivning utifrån lag och stadens principer. Tidigare låg beslutanderätten hos kommunfullmäktige, men sedan 1993 är det kulturnämnden som äger beslutanderätt i frågor om ortnamn i Göteborgs Stad.

Instruktionen för namnberedningen syftar till att tydliggöra beredningens formella förutsättningar och vilka uppgifter beredningen tilldelats av kulturnämnden.

Förvaltningens förslag

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden antar *Instruktion för Göteborgs Stads namnberedning* i enlighet med bilaga till förvaltningens tjänsteutlåtande.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

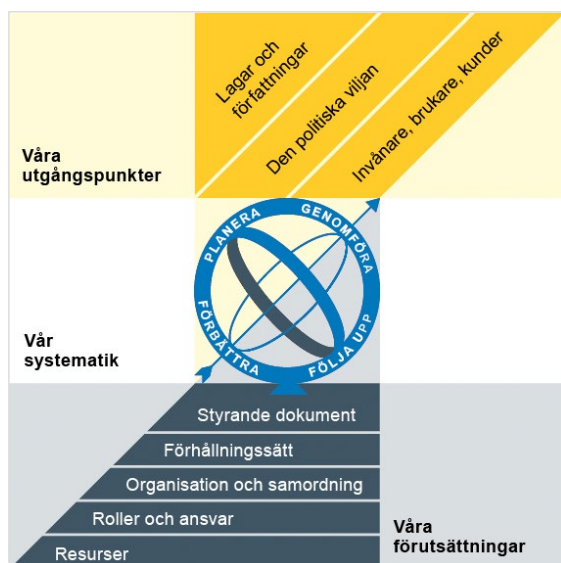
Avdelningschef Kultur- och samhällsutveckling

Kulturnämndens instruktion för Göteborgs Stads namnberedning

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
► Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
Kulturnämnden

Gäller för:
Namnberedningen

Diarienummer:
0815/22

**Datum och paragraf för
beslutet:**
2022-12-19 § 250

Dokumentsort:
Instruktion

Giltighetstid:
Tills vidare

Senast reviderad:
22-12-19

Dokumentansvarig:
Stabschef

Bilagor:
Inga bilagor

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna instruktion.....	4
Vem omfattas av instruktionen.....	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument	5
Instruktion.....	6
§ 1 Namnberedningens uppgifter	6
§ 2 Namnberedningen sammansättning och mandatperiod	7
§ 3 Rollfördelning och arbetsformer	7
§ 4 Arbetsgrupp	8
§ 5 Övrigt.....	8

Inledning

Syftet med denna instruktion

Syftet med föreliggande instruktion för Göteborgs Stads namnberedning är att tydliggöra beredningens formella förutsättningar och vilka uppgifter beredningen tilldelats av kulturnämnden.

Vem omfattas av instruktionen

Denna instruktion gäller för Göteborgs Stads namnberedning.

Bakgrund

Göteborgs Stad har sedan 1919 haft en formell namnberedning som ansvarat för korrekt och systematisk namngivning utifrån lag och staden principer. Tidigare låg beslutanderätten hos kommunfullmäktige, men från och med 1993 är det kulturnämnden som äger beslutanderätt i frågor om ortnamn i Göteborgs Stad.

Av kulturnämndens reglemente framgår att nämnden ska fullgöra de uppgifter som enligt lag åläggs kommunen: *”Besluta om namn på stadsdelar, gator, vägar och stråk, broar, parker, torg och kommunala anläggningar, institutioner m.m. enligt Kulturmiljölagen och God ortnamnsed”*¹. Sedan 2000-07-01 finns en hänsynsparagraf i kulturmiljölagen (1998:950) med föreskrifter om att 'god ortnamnsed' ska iakttas vid statlig och kommunal ortnamnsverksamhet².

Sedan inrättandet av kulturnämndens namnberedning har instruktioner fastställts av nämnden för att tydliggöra beredningens formella förutsättningar och uppgift. Instruktionen reviderades senast 2022-12-19 § 250.

¹ Kulturnämndens reglemente kapitel 2: § 2 punkt 5.

² Kulturmiljölagen (1998:950) kapitel 1: Hänsynsparagraf (§ 4) God ortnamnsed.

Koppling till andra styrande dokument

Kommunallagen (KL 2017:725).

Kulturmiljölagen (KML 2013:548) och god ortnamnssed.

Kulturnämndens reglemente.

Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument.

Kulturförvaltningens rutin för styrande dokument.

Instruktion

§ 1 Namnberedningens uppgifter

1)

Bereda, upprätta och lämna förslag till kulturnämnden avseende nya eller ändrade namn, samt avregistrering av namn, på:

- Stadsdelar gator, vägar och torg samt andra allmänna / öppna platser såsom stråk, broar och parker inom detaljplanelagt område.³
- Kommunala anläggningar / inrättningar / instruktioner inom detaljplanelagt område.⁴
- Hållplats för buss, spårväg samt färjelägen.

Detta kan ske när namnberedningen själv finner att det är påkallat eller utifrån förslag och förfrågningar från exempelvis nämnder, bolag, stiftelser, förvaltningar och allmänhet.

2)

Föreslå namn utifrån Göteborgs historia, geografi, flora och fauna.

Föreslå namn med hänsyn till namn i angränsande områden samt Göteborgs lokal- och kulturhistoria.

Namn kan även föreslås för att hedra personer som gjort betydande och bestående insatser för Göteborg under sitt liv.

Vid namnsättning med personnamn ska personen i fråga varit avliden i minst fem år.

Personnamn bör spegla Göteborgs mångfald och nya ortnamn ska till minst hälften utgöras av kvinnonamn.

Föreslagna personer bör ha en direkt koppling till Göteborg.

3)

Föreslå namn utifrån kulturmiljölagen och god ortnamnsed så att

- dessa inte är kontroversiella, samt är relativt lätta att uttala och stava,
- dubbleringar, likalydande namn och namn som är svåra att uppfatta undviks i möjligaste mån.

³ Enligt kulturnämndens reglemente 2019-03-28 samt kulturmiljölagen 2013:548.

Därtill Lantmäteriets information om [god ortnamnsed](#) samt [samverkan med kommuner](#) (länkar).

⁴ Till exempel äldreboenden, sjukhus, skolor, idrotts- och friluftsanläggningar, förvaltningsbyggnader, bostads- och industriområden.

Därtill ta hänsyn till vad som sägs i kulturmiljölagen om god ortnamnsed avseende att

- hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl,
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat,
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn, samt
- att namn som godkänts av Lantmäteriet ska i statlig och kommunal verksamhet användas i sin godkända form.

4)

Vid beredning samråda med förslagsställaren när detta bedöms nödvändigt.

I förslag till kulturnämnden uttryckligen ange på vilket sätt samråd skett.

I förslag till kulturnämnden uttryckligen ange om och hur namnberedningens förslag skiljer sig från vad förslagsställaren framfört önskemål om.

I förslag till kulturnämnden alltid uttryckligen ange hur hänsyn tagits till kulturmiljölagen och god ortnamnsed.

§ 2 Namnberedningen sammansättning och mandatperiod

Namnberedningen består av 8 ledamöter utsedda av kulturnämnden inom eller utom nämnden.

Ledamöterna i namnberedningen bör om möjligt representera skilda kunskapsområden, bland annat Göteborgskunskap, språkvård, historia och arkitektur, som är viktiga när namn i Göteborgs Stad ska väljas och vårdas.

Kulturnämnden utser ordförande respektive vice ordförande i namnberedningen. Namnberedningens mandatperiod är densamma som för kulturnämnden.

§ 3 Rollfördelning och arbetsformer

Namnberedningen ansvarar inför kulturnämnden för namnförslag, motiveringar av dessa samt de yttranden beredningen avger inom sitt ansvarsområde.

Kulturförvaltningen bistår namnberedningen med mötessekreterare och handläggare. Handläggaren stödjer namnberedningen med plantolknings- och juridiska frågor som uppkommer vid ortnamnsärenden samt sammanställer kunskapsunderlag⁵.

Namnberedningens mötesplanering ska ta hänsyn till kulturnämndens sammanträdestider, arbetsgruppens möten samt kulturförvaltningens ärendeprocess för att skapa en effektiv och hållbar beredning av ärenden.

⁵ Plantolkning innebär klargöranden av exempelvis detaljplaner. Juridiska frågor aktuella vid ortnamnsärenden gäller kulturmiljölagen (KML 2013:548) och god ortnamnsed. Kunskapsunderlag kan vara av både kulturhistorisk och teknisk art.

§ 4 Arbetsgrupp

Namnberedningens arbetsgrupp består av ordförande och vice ordförande. Syftet med arbetsgruppen är att säkerställa att plantolknings- och juridiska frågor samt kunskapsunderlag är klargjort och genomfört inför beredningens sammanträde.

Arbetsgruppen ses tillsammans med förvaltningens handläggare senast två veckor före namnberedningens sammanträde, där underlag till namnberedningens sammanträden förbereds.

§ 5 Övrigt

Högtidlighållande, ceremonier och övriga uppdrag som kan vara påkallande med anledning av namnsättning, ska hemställas till kulturnämnden om arrangemanget kräver ekonomiska eller personella resurser från förvaltningen.